

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Світовий ринок товарів та послуг»

на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс/2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Шуканов Павло Васильович

д.геогр.н., доцент

доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

Контактний телефон	+38-050-941-00-20
Електронна адреса	9410020@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Вивчення теоретичних основ функціонування світових товарних ринків, факторів, їх формування, показників кон'юнктури світових цін на сировинні товари, готову продукцію, сучасні послуги, а також набуття навиків укладання вигідних умов зовнішньоторговельних контрактів, прийняття оптимальних рішень у практичній зовнішньоекономічній діяльності.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та візні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність широких знань з економіки та менеджменту
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта	<ul style="list-style-type: none"> здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна);</p> <ul style="list-style-type: none"> • управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері. 	<p>професійної діяльності;</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; • здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації; • здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці; • здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Світовий ринок як механізм реалізації світогосподарських зв'язків		
Тема 1. Світовий ринок: сутнісна характеристика та особливості розвитку.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Вихід на світовий ринок як один з напрямків процесу формування елементів глобальної економіки», «Міжнародна спеціалізація виробництва і торгівлі товарами та послугами», «Відкритість національної економіки як умова розвитку світового ринку», «Характерні особливості і тенденції розвитку світової економіки на сучасному етапі», «Особливості розвитку і вплив економіки США, Західної Європи і Японії на світове економічне зростання».
Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами на світовому ринку.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Територіальний аспект структури та динаміки світової торгівлі», «Переваги та недоліки міжнародної електронної торгівлі», «Посилення тенденції глобалізації на ринках товарів та послуг», «Особливості надання інженерно-технічних та консультативних послуг на світовому ринку».
Тема 3. Особливості функціонування світових товарних ринків.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Правила визначення країни походження товару», «Форми розрахунків за експортно-імпортними операціями», «Особливості торгівлі товарами (група за власним вибором) на українському та світовому ринку».
Тема 4. Теоретичні основи світової торгівлі послугами.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати на теми: «Динамічний розвиток ринку послуг у сучасній світовій економіці», «Особливості організації виробничо-комерційних операцій у сфері світової торгівлі послугами».
Тема 5. Особливості формування та сучасні тенденції розвитку ринків міжнародних послуг	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Принципи та особливості міжнародної інжинірингової діяльності», «Специфіка та особливості розвитку туристичної галузі в Україні», «Послуги посередників у міжнародній торгівлі», «Ринок освітніх послуг та його характерні риси».
Модуль 2. Організація та регулювання зовнішньоторговельних процесів на світовому ринку		
Тема 6. Система регулювання міжнародного обміну товарами і послугами.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Напрямки та інструменти регулювання міжнародної торгівлі на міжнаціональному рівні», «Застосування митного тарифу: міжнародна практика та транзитні реалії», «Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі та сприяння її розвитку».
Тема 7. Методи організації зовнішньоторговельної діяльності.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Основні тенденції розвитку міжнародних товарних бірж», «Найбільші виставкові центри світу, особливості їх функціонування», «Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі та сприяння її розвитку».

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 8. Міжнародні економічні інститути, що регулюють світову торговельну політику.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Ключові умови і наслідки приєднання до СОТ країн з перехідною економікою», «Торговельно-політичні інструменти СОТ у процесі лібералізації міжнародної торгівлі».
Тема 9. Сучасний стан і перспективи розвитку світових інтеграційних процесів.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Питання для самостійного опрацювання: 1) основні етапи розвитку західноєвропейської інтеграції; 2) сутність та цілі інтеграційних об'єднань Східної і Центральної Європи; 3) НАФТА і розвиток економічної інтеграції у Північній Америці; 4) особливості розвитку інтеграційних процесів в Азії; 5) специфіка латиноамериканських інтеграційних угруповань; 6) основні економічні угруповання Африки.
Тема 10. Зовнішньоторговельна діяльність України за умов ринкової трансформації	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Україна у світовій торгівлі сировиною», «Європейський вектор відкритої економічної моделі України», «Сучасний стан вступу України до Світової організації торгівлі».

Інформаційні джерела

- Глобальна економіка: Підручник під грифом МОН. / Д. Антонюк. І. Бабець, А. Мокій, Б. Головаш [та ін.] За загальною редакцією Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. – Запоріжжя: Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій – ФОБ Мокшанов В. В. – 2017. – 612 с.
- Григорова-Беренда Л. І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М.В. Шуба. – Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2016. – 136 с.
- Дахно І. І. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник / І. І. Дахно, В. М. Алієва-Барановська; за ред. І. І. Дахна. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 355 с.
- Заблоцька Р. О. Світовий ринок послуг: підручник. 3-є вид. / Р. О. Заблоцька. – К. : Знання України, 2005. – 280 с.
- Зовнішня торгівля України: ХХІ ст.: монографія / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, Л. П. Кудирко та ін.; за заг. ред. А. А. Мазаракі. – К.: КНТЕУ, 2016. – 700 с.
- Міжнародна торгівля: підручник. / За ред. Ю.Г. Козака. – Київ-КатовіцеКраків: ЦУЛ, 2015. – 272 с.
- Міжнародні економічні відносини : підручник / А. А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л. П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. – К.: КНТЕУ, 2017. – 612 с.
- Носач Л. Л. Світовий ринок товарів та послуг : навч.-метод. посібник / Л. Л. Носач [та ін.]. – Харків : «Видавництво «Форт», 2014. – 295 с.
- Ольшанський О. В. Менеджмент міжнародної торгівлі: навч. посібник / О. В. Ольшанський, Л. М. Яцун, В. М. Селютін.— Харків: ХДУХТ, 2019. – 103 с.
- Рожкова Т. С. Міжнародна торгівля: підручник / Т. С. Рожкова. – К.: КиМУ, 2015. – 665 с.
- Рокоча В. В. Міжнародна торговельна діяльність: підручник / В. В. Рокоча, В. Г. Алькема. В. І. Терехов, Б. М. Одягайло та ін., за наук. ред. В.В. Рокочої. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2018. – 698 с.
- Світовий ринок товарів та послуг: підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, А. В. Бохан та ін.; за заг. ред. А. А. Мазаракі. – К.: КНТЕУ, 2016. – 708 с.
- Структурні зміни у світовій торгівлі як чинник розвитку внутрішнього ринку України: колективна монографія / за ред. Т. О. Осташко; К.: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів. НАН України», 2019. – 350 с.
- Циганкова Т. М. Міжнародна торгівля: навчальний посібник / Т. М. Циганкова, Л. П. Петрашко, Т. В. Кальченко. – К.: Київський національний економічний університет, 2016. – 488 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під

час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

- Політика щодо відвідування:
відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://www.puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>, http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни